

Планинарско Друштво "Врбица" на 13.-ом традиционалном маратону

"ПОЗДРАВ ПРОЛЕЋУ"

од Алексинца до Сокобање у организацији ПСД "Брђанка" из Алексинца
(недеља 20. 03. 2011, године)

- текст и фотографије Драгана Михајловић -

Рано јутро, магловито и тмурно, са ситном кишом. Тачно у 5,30 ч. нас четворо из Врбице улазимо у аутобус који долази из Паланке са члановима ПД "Јасеница". Са платоа испред позоришта крећемо према Марковцу и Лапову, где узимамо још наша три члана, па се у Баточини укључујемо на аутопут и грабимо јужно, према Нишу. Идемо у Алексинац, познати не само рударски град, већ и историјски град из српско-турских ратова, из оба светска рата, а такође и последњег, злог и ненаданог бомбардовања 1999 године. Под овим именом град се први пут помиње 1516. године. Налази се у Алексиначкој котлини где се састављају котлине двеју река - Моравице и Јужне Мораве. Са околним насељима град и Општина су разбацани по обронцима планина Озрена, Вуковице и Јастрепца.

Идемо да поздравимо долазак пролећа. У аутобусу радосна лица и весели жагор... разговори о Путину, Русији, технологијама двеју земаља - Америке и Русије, о земљотресу у Јапану...

Кроз замагљен прозор се трудим да пронађем нешто процветало, пропупело...сем озимих жита, те једине зелене боје која разбија монотонију окер и земљано сијене гаме, нема још ничега: природа као да још увек спава наслоњена на околна брда.

Већ у 7,30 ч смо у центру Алексинца, испред Дома културе, где су већ пристигли бројни аутобуси и приватни аутомобили са планинарима из многих места. По речима господина Берислава, једног од организатора маратона, регистровано је тачно 222 планинара из 22 планинарских Друштва. Дошли су људи из Прешева, Власотинаца, Лесковца, Књажевца, Зајечара, Јагодине, Параћина, Трстеника, Крушевца, Ниша, Смедерева, Смедеревске Паланке, Велике Плана...неки градови су имали два и више Друштва. Била су и два госта из иностранства - из Данске и Енглеске.

Киша је већ увелико падала када у 8 часова отворише акцију, те кренусмо ставивши капе, кабанице и камашне. Било је доста и омладине. Требали смо ићи трасом Алексинац - Пруговац - Црна Бара - Присад - Ресник - Сокобања, али због кише, која је ноћу пала, мало продужише стазу због заобилажења воде и тешко проходног пута, па смо ишли Алексинац - Глоговица - Пруговац - Црна Бара - Присад - Ресник - Сокобања. Све свега смо требали прећи 27 километара, неколико нижих врхова дугих успона и Присад, врх од 670 м.н. висине. Многи одусташе и њих аутобусом пребацише у Сокобању, а нас троје из "Врбице" се упутисмо на стазу и брзо изађосмо из насељеног предграђа Алексинца. Благим успоном прођосмо поред споменика изгнулим руским добровољцима у Српско-турском рату 1876, године. Ишли смо прво асфалтним путем па затим пољским, кроз поља и села, те брзо дођосмо већ око десет часова до центра села Глоговица и до мале продавнице испред још једног споменика изгнулим војницима у Првом светском рату. Ту је била и спомен чесма. Краће задржавање за по неко окрепљење, ко је хтео.

У потрази за весницима пролећа ја сам и даље вирила и загледала баште, поља и дворишта често напуштених сеоских кућа. Неумољива киша ми је квасила објектив, па тек из петог покушаја снимих пропупеле зеленкаде. Е, сада имам знак пролећа. Упркос киши, многа Друштва, дивни млади људи, раширише своје заставе које се зашаренеше у сивилу, па се фотографисаше. Врхови околних планина као да су се пушили од магле или облака, а ми кренусмо сада већ доста блатњавим путем избегавајући трактором направљене каљуге. Ходали смо са стране опрезно јер су трава и лишће било веома клизави. Ваздух је мирисао на свеже и чисто. Удисали смо пуним плућима.

Брзо стижемо до Пруговца. И опет споменик изгинулим ратницима...ех, колико би нас било, да нису наши јунаци изгинули у бесмисленим ратовима...па њихова деца...па деца њихове деце...о томе говори тужна мелодија Боре Дугића на фрули, посвећена "Нерођеној српској деци". О славној прошлости града и околине говори и војник на грбу и застави града испред тробојке, где заувек чува стражу.

Трчим испред па фотографишем ова тужна, напуштена сеоска домаћинства, па затим заостајем и опет трчим да стигнем групу. Наилазимо на чудне отворе у брду, кажу то је "пут у средиште земље", али то нам говори да становништво овог краја живи и од печења креча. Колико је овде паса, различитих, расних и обичних и непрестано лају. "Има вукова овде, планина је то" рекоше нам мештани који изађоше да нас поздраве. Кроз разређен ваздух до нас допре оштар мирис стаја и стајског ђубрива. Тешко се живи, али је лепо овде. Ове старе, прелепе куће, најчешће "балканског" типа већ нестају. А ми полако улазимо у шуму. А у шуми табле са називима улица насмејаше све нас и неизоставно сви ту атракцију фотографисасмо. Поред пута певају потоци пролећних вода које се сливају са врхова од снега који се топи и кише која пада. Тамно црвена врежа купињака, процветала јагорчевина, па затим магла и снег...Ево нас на половини пута у 12,55 часова, на Присаду (670 мнв). Већ се пуши врели чај док чекамо у реду по печате и књижице. Како планина делује чудно на људе; као опијени и надахнути, добри и раздрагани као деца, опуштено и весело разговарају...и сви се друже...и упознају и здраве...

Дуго покушавах да фотографишем у снегу пронађене зумбуле, дивно плаве боје. Али вода ми се сливала низ промрзле прсте јер сам због прецизности скинула рукавице. Ту се поздравих са планинарем босих ногу...на снегу...и у тренутку све схватих. Да, у планину треба ићи као у храм, на поклоњење.. "То је наш Петко, из Алексинца је", рече ми наш организатор Берислав. Ја му укратко испричах причу о претпоследњем руском цару Фјодору, оцу Николаја Другог, последњег од несрећних Романових. И он је тајно отишавши са власти, ходио бос и лети и зими својим огромним царством. Да, знам, рече ми босоноги планинар. Али то је већ нека друг прича.

Чај, по неки сендвич, јабука или чоколадица, па даље. Природа нам се велелепно приказује у свим својим променама, па и сада, када се сањиво буди, купа у киши и скида маглу са својих очију, гледа нас из снега кроз зелено златну зеленкаду. А погрбљена старија жена, истрошена тешким радом се усправи да нас поздрави и обасја нас осмехом. А киша као да поче да јењава.

Спуштамо се брзо преко Ресника у сокобањску котлину која се налази у централном делу источне Србије између врхова Ртња на северу, Озрена, Лесковика, и Девице на југу, Моравске долине на западу и Тимочке котлине. Са планинских врхова стално пири свеж и чист, лековит ваздух, па је бања погодна за климатски опоравак и веома је посећена и лети и зими. Стигосмо у 15, 36 минута у чувену Сокобању

Али од лепоте бање нас троје не видесмо ништа због пљуска. Водич Перица Петровић и Раде Марјановић се придружише групи на ручку, а ја потражих неко топлије место и у друштву "Врбице" и "Јасенице" попих свој први топли нес овог дана. У 17,05 кренусмо за Велику Плану. У себи сумирам: пређосмо 27 км, а на табли је писало Алексинац - Сокобања - 30 км. Али зар је то важно. Склапам очи и у души осећам благу срећу и тишину коју речима не могу описати. Око 20 часова стижемо у Велику Плану. Киша као да престаје. Испуњени смо радошћу и миром који превазилази сваки ум.

Текст и фотографије: Драгана Михајловић